

Opinia

Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych

nr 32/2012 z dnia 26 marca 2012 r.

o projekcie programu zdrowotnego „Program wczesnej diagnostyki i interwencji w zaburzeniach rozwoju u dzieci w wieku przedszkolnym”, realizowanym przez Ministerstwo Zdrowia

Po zapoznaniu się z opinią Rady Przejrzystości wydaję negatywną opinię o projekcie programu zdrowotnego „Program wczesnej diagnostyki i interwencji w zaburzeniach rozwoju u dzieci w wieku przedszkolnym”, realizowanego przez Ministerstwo Zdrowia.

Uzasadnienie

Brak konkretnych informacji dotyczących realizacji oraz kosztów programu. Skuteczność zaproponowanej interwencji budzi zastrzeżenia Rady i wymaga weryfikacji w badaniach naukowych.

Przedmiot opinii

Przedmiotem opinii jest „Program wczesnej diagnostyki i interwencji w zaburzeniach rozwoju u dzieci w wieku przedszkolnym”, stanowiący program narodowy, zaplanowany na lata 2012-2015. Program adresowany jest do dzieci w wieku przedszkolnym, a także - w zakresie działań edukacyjnych- do personelu medycznego. Jego głównym celem jest ograniczenie następstw wczesnodziecięcych zaburzeń neurobehawioralnych.

Realizacja „Programu wczesnej diagnostyki i interwencji w zaburzeniach rozwoju u dzieci w wieku przedszkolnym” wynika bezpośrednio z zapisów Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Problem zdrowotny

Dla potrzeb projektu, zaburzenia rozwoju interakcji społecznych, umiejętności językowych, subtelnych zdolności ruchowych i koordynacji, regulacji aktywności, odżywiania i snu oraz intelektu autorzy określili wspólnym mianem zaburzeń neurobehawioralnych, zaliczając do nich: zespół nadruchliwości/deficytu uwagi, swoiste zaburzenia umiejętności językowych, całościowe zaburzenia rozwojowe, zaburzenia opozycyjno-buntownicze, upośledzenie umysłowe, rozwojowe zaburzenia koordynacji ruchowej, zaburzenia tikowe/zespół Tourette’a, reaktywne zaburzenia więzi, zespoły fenotypów neurobehawioralnych.

Zaburzenia wymienione w projekcie wpisują się w szeroko rozumiane zaburzenia psychiczne, emocjonalne oraz zachowania.

Alternatywne świadczenia

Nie dotyczy

Wnioski z oceny przeprowadzonej przez Agencję

Program oceniono jako szczegółowo przygotowany projekt badawczy, w którym dużą część zajmuje opis problemu zdrowotnego wraz z epidemiologią. W sposób bardzo ogólny autorzy odnieśli się do interwencji, które miałyby być zastosowane.

Projekt zawiera także informacje na temat okresu realizacji (2012 – 2015), z jego treści nie wynika jednak, aby działania miałyby być kontynuowane w latach późniejszych, niż rok 2013. W części, którą można potraktować jako roboczy harmonogram, odnaleźć można jedynie informacje, z których jednoznacznie wynika, że w latach 2012 – 2013 mają zostać przeprowadzone badania pilotażowe. Badania te są zgodne są z pięcioma obszarami zaproponowanymi przez autorów projektu, które, jak się wydaje, można potraktować jako wnioskowane interwencje.

W zgodnej opinii ekspertów, do których wystąpiono o opinię, programy z zakresu wczesnej diagnostyki i interwencji w zaburzeniach rozwoju u dzieci w wieku przedszkolnym powinny być prowadzone i finansowane, ponieważ wczesnie prowadzona profilaktyka i terapia zaburzeń rozwoju psychicznego dzieci może zapobiec bardzo poważnym, niekorzystnym skutkom, tak dla funkcjonowania psychologicznego, i społecznego jednostek, jak i dla społeczeństwa.

Autorzy projektu zaznaczają, że ramach programu mają być przeprowadzone badania przesiewowe; wskazują także test, który powinien być zastosowany (ASQ, *Ages and Stages Questionnaire*), co wzbudza zastrzeżenia recenzenta odnośnie diagnozy zaburzeń neurobehawioralnych.

Autorzy projektu nie przedstawili budżetu programu. Z informacji zawartych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego (NPOZP), wiadomo jedynie, że w ciągu 5 lat trwania NPOZP, z puli środków finansowych będących do dyspozycji Ministra właściwego ds. zdrowia, na „Profilaktykę i Promocję” powinno zostać przeznaczonych 8 mln zł. Obserwacja rozwoju dziecka powinna być elementem każdej wizyty w ramach opieki profilaktycznej. W przypadku obaw co do rozwoju dziecka oraz – w przypadku dzieci z grupy niskiego ryzyka zaburzeń rozwojowych – podczas wizyty w 9-, 18- i 30-miesiącu życia, zalecane jest stosowanie wystandaryzowanych narzędzi służących do badań przesiewowych.

Dzieci ze zdiagnozowanymi zaburzeniami rozwojowymi to dzieci o specjalnych potrzebach z zakresu opieki zdrowotnej, które powinny zostać objęte stałą opieką.

Projekt programu wpisuje się w NPOZP, dokładnie- w cel szczegółowy, oznaczony numerem 1.2. Wedle informacji zawartych NPOZP (1.2.1 i 1.2.2), program wczesnej diagnostyki i interwencji w zaburzeniach rozwoju u dzieci w wieku przedszkolnym powinien zostać przygotowany do czerwca 2011 r., natomiast wdrożony w lipcu 2011.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, wydaję opinię jak na wstępie.

Tryb wydania opinii

Opinię wydano na podstawie art. 48 ust. 2a ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z uwzględnieniem raportu „Program wczesnej diagnostyki i interwencji w zaburzeniach rozwoju u dzieci w wieku przedszkolnym” realizowany przez Ministerstwo Zdrowia, nr: AOTM-OT-440-6/2011, Warszawa, marzec 2012.

Inne wykorzystane źródła danych, oprócz wskazanych w ww. raporcie: opinia eksperta przedstawiona na posiedzeniu.